Instytut Pamięci Narodowej - Katowice

https://katowice.ipn.gov.pl/pl3/aktualnosci/41127,Polecamy-najnowszy-numer-CzasyPisma.html
19.04.2024, 02:41

Polecamy najnowszy numer „CzasyPisma”!

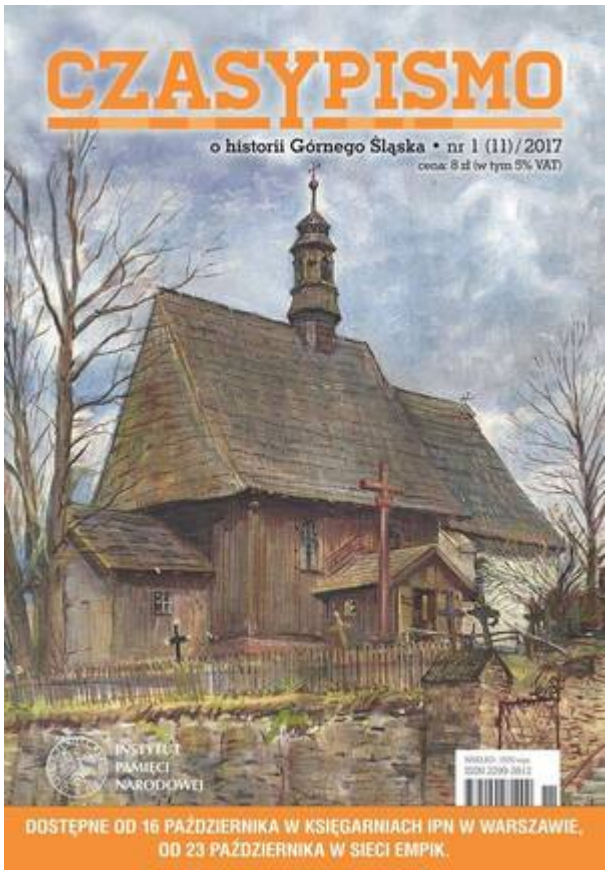

W kilku numerach naszego periodyku dominowała problematyka polityczna. Wprawdzie odwoływaliśmy się też kilkakrotnie do kwestii szeroko pojmowanego życia codziennego, ale do tej pory nie podejmowaliśmy tematu istotnej sfery funkcjonowania każdego człowieka – zdrowia i jego ochrony. Uznaliśmy zatem, że tym razem, otwierając kolejne pięciolecie istnienia „CzasyPisma” warto pochylić się nad tym właśnie aspektem naszej codzienności i wiodącym tematem numeru uczyniliśmy służbę zdrowia na Górnym Śląsku w XX w. Partnerem numeru jest Śląska Izba Lekarska, która pomogła przy opracowaniu części materiału. Z prezesem Izby, Jackiem Kozakiewiczem, przeprowadziliśmy wywiad o strategiach upamiętniania historii medycyny w regionie. Wynikiem współpracy było ponadto przekazanie nam historii opowiedzianych przez kilku wybitnych, nieżyjących już lekarzy, uhonorowanych Wawrzynem Lekarskim, w tym tak znanych jak Bożena Hager-Małecka. Swoje wspomnienia z przełomowych lat 1956 i 1980/1981 przedstawili Zygfryd Wawrzynek i Wojciech Pluskiewicz, dowodząc, że lekarz może być także aktywnym uczestnikiem wydarzeń społeczno-politycznych. Innym przykładem takiego zaangażowania była postawa działacza „Solidarności”, Ignacego Pietruszki, lekarza z centrum rehabilitacji „Repty”. Sięgnęliśmy też do wcześniejszej historii: do czasów opieki medycznej w latach pierwszej wojny światowej, w okresie

walki plebiscytowej i powstańczej, jak również do lat międzywojennych (poprzez wspomnienie o wybitnym lekarzu, społeczniku i polityku lokalnym, Bronisławie Hagerze) oraz relację gliwickiej lekarki Angeli Kluber z dramatycznego 1945 r. Przypominamy twórcę gliwickiej onkologii, Stanisława Bylinę, „amerykańskie" początki piekarskiej „urazówki" oraz odważną postawę lekarzy i pielęgniarek podczas pacyfikacji kopalni „Wujek". Fotoreportaż Stanisława Jakubowskiego ukazuje jedno z najbardziej przełomowych wydarzeń w historii nie tylko śląskiej medycyny: jeden z pierwszych w Polsce udanych przeszczepów serca, przeprowadzony przez zespół pod kierunkiem Zbigniewa Religi w 1985 r.

Poza tematyką medyczną, jak zwykle poruszamy wiele innych wątków. Szczególnym bohaterem numeru są Katowice. Prezentujemy ciekawą kolekcję zdjęć z wizyty w mieście nad Rawą prezydenta Rzeczypospolitej Ignacego Mościckiego w 1929 r., obszerny wybór ikonografii poświęconej osiedlu Koszutka oraz ciekawe artefakty związane z okresem, gdy Katowice nosiły nazwę Stalinogród. Zdjęcie ponurego, opuszczonego gmachu Śląskiego Instytutu Naukowego w Katowicach otwiera zapis obszernej rozmowy z Anną Kubicą i Maciejem Ficem o tej instytucji, kreującej w dobie PRL obraz historii naszego regionu.

Nie powinno zaskakiwać Czytelników, że niektóre artykuły dotyczą kwestii wojny i okupacji, początków władzy „ludowej" oraz funkcjonowania aparatu represji PRL. Nasi autorzy piszą więc między innymi o końcu wojny w Żywieckiem i na Śląsku Cieszyńskim, ustanowieniu władzy komunistycznej na zachodnim krańcu naszego regionu – w powiecie niemodlińskim. Niewielu zapewne słyszało o tajemniczej epidemii, która około 1989 r. przetrzebiła szeregi kierownictwa katowickiej bezpieki. I o tym przeczytać można w niniejszym numerze naszego pisma.

Od redakcji